
Wandynowo, st. 10, gm. Bytoń, woj. kujawsko-pomorskie

Informator Archeologiczny : badania 33, 160

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Urzejowice, st. 8, gm. Przeworsk, woj. podkarpackie, AZP 104-80/10 – parz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu

WANDYNOWO, st. 10, gm. Bytoń, woj. kujawsko-pomorskie

- cmentarzysko wczesnośredniowieczne

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone we wrześniu przez Aldonę Andrzejewską, Aleksandra Andrzejewskiego (autor sprawozdania), Krzysztofa Janiciego (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego, Pracownia Dokumentacji Archeologiczno-Konserwatorskiej). Finansowane przez WKZ w Toruniu. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 510 m².

Cmentarzysko położone jest na północ od wsi Wandynowo, po wschodniej stronie drogi asfaltowej prowadzącej z Witowa do Czarnocic. Znajduje się na pierwszej terasie doliny rynnowego jeziora Głuszyńskiego, od którego na północ odchodzi Kanał Głuszyński. W kierunku północnym i wschodnim teren znacznie się podnosi, także dom właściciela pola stoi już na wzniesieniu kilku metrów w stosunku do cmentarzyska.

Do badań wytypowano bezpośrednio zagrożony, położony najniżej teren, tuż przy wzmiankowanej drodze asfaltowej. Określono zasięg granicy wschodniej i północnej obiektu. W południowej części cmentarzyska pochówki zostały bądź przykryte jezdnią asfaltową, bądź zniszczone przy jej budowie, tak że ta granica jego zasięgu prawdopodobnie już nigdy nie zostanie określona. Inaczej przedstawia się problem zachodniej granicy. Tutaj groby ułożone na skłonie wzniesienia „wchodzą” pod teren sadu i nie są bezpośrednio zagrożone, właściciel terenu jednak nie wyraził obecnie zgody na przeprowadzenie prac wykopaliskowych.

Podczas prac wykopaliskowych wyeksplorowanych zostało 46 pochówków szkieletowych. W większości grobów (39) znajdowały się głównie noże i skałki. Zmarłych wyposażano również w krzesiwa, kabłączki skroniowe oraz pojedyncze elementy uzbrojenia, takie jak groty czy topory, a także monety i kolie z paciorków szklanych i bursztynowych.

Groby były ułożone rzędowo na osi wschód-zachód. Zmarli leżeli na wznak, orientowani na zachód, i tylko w nielicznych przypadkach głowa była ułożona w kierunku wschodnim. Ręce na ogół były ułożone wzdłuż tułowia. W nielicznych przypadkach były zgięte w łokciach, złożone na brzuchu lub na klatce piersiowej. Stan zachowania szczątków kostnych był zróżnicowany, jednak w przeważającej części były one silnie zniszczone. Należy tutaj dodać, że w trakcie eksploracji znaleziono „luźne”, drobne fragmenty kości długich, żeber i kręgów, paliczek kilku osobników dorosłych oraz dzieci. W wyniku wstępnej ekspertyzy antropologicznej ustalono, że na badanym w 1999 roku fragmencie cmentarzyska odnaleziono szczątki kostne 21 mężczyzn, 12 kobiet i 13 dzieci.

Przebadane cmentarzysko należy datować na XII-XIII wiek.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Łódzkich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. V, s. 217-228.

Badania nie będą kontynuowane.

WĄSOWO, st. 29, gm. Muślin, woj. wielkopolskie, AZP 53-21/69

- obozowisko mezolityczne (kultura komornicka?)
- ślad osady kultury pucharów lejkowatych (?)
- osada kultury łużyckiej (III-IV okres EB)
- osada kultury przeworskiej (przełom er)
- osada wczesnośredniowieczna (faza C-D)
- ślad osadnictwa nowożytnego